

Příjemné prožití vánočních svátků,
hodně zdraví a úspěchů v novém roce 2024 přeje tým portálu

HLAVNÍ TÉMA

PRÁVNÍ PROSTOR V ROCE 2023: PODCASTY I JUDIKÁTY MĚSÍCE

Vánoční čas tradičně vybízí k zamyšlení a bilancování a jinak tomu nemůže být ani v redakci Právního prostoru. S blížícím se koncem roku se tak věnujeme statistikám a přemýšlení o tom, co se nám letos povedlo a co nového bychom Vám mohli přinést v roce příštím.

A že letos novinek nebylo málo! V minulých letech jsme se vypořádávali s nečekanými okolnostmi, na které jsme museli reagovat – až už to bylo období s covidem nebo začátek války na Ukrajině, které nás v redakci a právní svět vůbec stavěly před nové výzvy. Z tohoto pohledu se letošní rok nesl v o něco klidnějším duchu, což nám ale vynahradila celá řada nových témat, právními problémy spojenými s energetickou krizí počínaje, přes konečnou podobu české úpravy whistleblowingu, až po nedávnou dlouho očekávanou novelu zákoníku práce či využití umělé inteligence v právu, které je čím dál aktuálnější.

Snahou Právního prostoru je nezůstat na místě, ale stále hledat nové cesty, a to jak co se obsahu, tak co se formy týče. Letos poprvé jste tak na našem portálu mohli najít příspěvky v rubrice „Judikát měsíce“, které přináší rozbor zajímavých rozhodnutí. Největší letošní novinkou jsou ale podcasty, které pod názvem „Právní kontroverze“ naleznete nejen na portálu Právní prostor, ale i na našem Youtube kanálu a na platformě Spotify. Pokud jste ještě žádný z nich neslyšeli, možná si na ně právě v klidnějším vánočním čase uděláte prostor. A protože jsme již všichni zvyklí fungovat i na rozličných sociálních sítích, i na těch Vás Právní prostor zásobuje novinkami. K již existujícím profilům na Facebooku, LinkedInu a X nás od letoška najdete i na Instagramu. Ani v příštím roce určitě nemáme v plánu se zastavit a budeme pro Vás Právní prostor dále vylepšovat.

V roce 2023 jsme se mohli setkat i osobně, a to na kongresu Právní prostor. Ten pro Vás již připravujeme

STRUČNĚ

ŽENA ODHALILA NEVĚRU SVÉHO MANŽELA A BYLA ZA TO ODSOUZENA

Nevěra – noční můra každého, kdo žije v manželství či v partnerském vztahu. Svě o tom ví i jedna žena, jejíž manžel si kromě dvou emailových účtů, k nimž měli přístup oba manželé zřídil ještě jeden další emailový účet. Jednoho dne manželka objevila manželův zapomenutý zápisník, který obsahoval i heslo k emailu. Protože měla určitá podezření, zeptala se svého známého, který se vyznal v příslušných právních předpisech, jestli si může e-maily přečíst. Dozvěděla se, že se bude pohybovat v šedé zóně.

[celý článek](#)

i na příští rok a pokud Vás zajímají novinky z oblasti stavebního práva, praktické dopady novely zákoníku práce, využití umělé inteligence v právu nebo jste zvědaví na již tradiční justiční blok, rádi se s Vámi 9. a 10. dubna 2024 uvidíme na Seči. Přihlašování na kongres je již spuštěno, do konce roku navíc za zvýhodněné ceny.

Máme stále za to, že informace jsou největší devizou dnešních dní a o právních informacích to platí dvojnásob. Snažíme se proto reagovat nejen na neustále se měnící legislativu, sledovat témata, která hýbou právním světem, ale i komentovat zajímavá soudní rozhodnutí a v rozhovorech zpovídat nejen právníky. Celkem jsme Vám v roce 2023 opět přinesli téměř 500 odborných článků a přes 300 aktualit, což společně s informacemi o změnách v legislativě a novinkách v judikatuře znamená více než 1100 příspěvků! Zároveň je ale na místě poděkovat především Vám, našim čtenářům, za přízeň, kterou Právnímu prostoru již devátým rokem projevujete. Je Vás stále víc a víc, což nás velmi těší.

Za celou redakci Vám přeji spokojené prožití vánočních svátků a v novém roce 2024, ve kterém nám, věřím, stále zachováte přízeň, především pevně zdraví a mnoho úspěchů.

Číst více na www.pravniprostor.cz

Mgr. et Mgr. Zuzana Cholastová | šéfredaktorka

EVROPSKÁ PATENTOVÁ REVOLUCE ANEB JEDNOTNÝ EVROPSKÝ PATENT

Systém evropské patentové ochrany se již půl roku těší novými změnami, jelikož od 1. června 2023 vešel v platnost tzv. jednotný evropský patent a v platnost vstoupila rovněž Dohoda o Jednotném patentovém soudu (dále jen „Dohoda“), na jejímž základě zahájil svou činnost Jednotný patentový soud (dále jen „JPS“). Česká republika Dohodu sice podepsala, ale stále ještě neratifikovala, jakkoliv se to dá v budoucnu očekávat, takže jednotného patentového systému se prozatím účastní „jen“ sedmnáct členských států EU.

[celý článek](#)

Na právním portálu Právní prostor.cz naleznete v nejbližších 14 dnech i tato témata:

Novela zákoníku práce: elektronické uzavírání smluv a dohod

Únik osobních údajů z Facebooku: právo na náhradu újmy

Jak se bránit proti (neoprávněným) reklamám

Dostupnost mediálního obsahu: blokování dezinformačních webů

Dítě v mediaci

WWW.PRAVNIPROSTOR.CZ

NENABÍZEJTE ZÁKAZNÍKŮM SLEVY ZA POZITIVNÍ RECENZE

V době masové reklamy, kdy se na jednotlivé spotřebitele denně valí tisíce reklamních sdělení a kdy se každý výrobek a každá služba tváří jako nejlepší, nejskvělejší, nejkrásnější, není jednoduché se prosadit ani rozhodovat. Spousta spotřebitelů se řídí podle recenzí. Pozitivní recenze zákazníků jsou tedy skvělou reklamou pro Váš business a je logické, že chcete takových recenzí nasbírat co nejvíce. Proto Vás může napadnout, že slíbíte zákazníkům určitou pozornost za to, že pro Vás recenzi napíší. Je však něco takového z právního hlediska v pořádku?

[celý článek](#)

ODPADNÍ PRŮMYSLOVÉ BATERIE JAKO HISTORICKÁ ZÁTĚŽ

Baterie jsou výrobkem s neustále rostoucím významem pro celou ekonomiku, od jednotlivců po státní správu, začínáme je stále více využívat pro automobilovou dopravu, skladování energie pro domácnosti a rovněž jako vyrovnávací úložiště při výpadcích nebo optimalizaci dodávek elektřiny.

Jako každý výrobek mají i baterie svou životnost, po jejímž skončení s nimi musí všechny osoby nakládat v souladu s hierarchií odpadového hospodářství, ochranou životního prostředí a principy nově zaváděné cirkulární ekonomiky, které jsou promítnuty do právních předpisů. V mnoha případech docházelo (zcela jistě dochází a bude docházet) k porušování povinností souvisejících s nakládáním s odpadními bateriemi a zajišťováním plnění povinností jejich výrobců podle principu rozšířené odpovědnosti

výrobce, na což musí všechny subjekty přicházející do styku s odpadními bateriemi včetně státu adekvátně reagovat.

Včera

Za předchozí právní úpravy, tj. zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů, se povinnost výrobců vztahující se k odpadním bateriím nebo akumulátorům daly plnit pouze v (i) tzv. individuálním systému, kdy si každý výrobce sám zajišťoval oddělený sběr odpadních průmyslových baterií po skončení jejich životnosti a zároveň samostatně financoval i zajišťoval jejich recyklaci, nebo v (ii) tzv. solidárním systému na základě smlouvy s jiným výrobcem baterií a v úzké spolupráci s ním. Tato skutečnost byla jedním z důvodů, proč v minulosti vznikl problém s tzv. free ridery a nyní hovoříme o jimi způsobené historické zátěži.

Free rideři jsou výrobci baterií, kteří neplní své povinnosti ve vztahu k bateriím jimi uváděným na trh,

především nerealizují jejich zpětný odběr (dříve oddělený sběr) a ani nehradí příspěvky, z nichž se platí recyklace baterií po skončení jejich životnosti. Důsledkem je, že výrobci, kteří řádně plní své zákonné povinnosti, doslova doplácí na svou poctivost, když z jejich příspěvků se financuje zpětný odběr a recyklace nejen odpadních baterií přímo jimi uvedených na trh, ale též odpadních baterií, které na trh uvedli free rideři. Skutkový stav je v současnosti takový, že na trhu a mezi konečnými uživateli je množství průmyslových baterií, za něž nebyly uhrazeny náklady na zpětný odběr a recyklaci, a přesto není možné tyto baterie ze systému zpětného odběru a recyklace vyloučit. Tato situace s sebou přináší nové výzvy v organizaci zpětného odběru, a především udržitelného nastavení jeho financování.

Číst více na www.pravniprostor.cz

JUDr. Jan Benko | advokát, KF Legal

JUDIKATURA

ODVOLÁNÍ SOUDKYNĚ Z FUNKCE

Kárný senát odvolal soudkyni Obvodního soudu pro Prahu 8 z funkce kvůli pochybení ve funkci opatrovnice svého hendikepovaného příbuzného.

Kárný senát 6. 11. 2023 odvolal soudkyni Obvodního soudu pro Prahu 8 Adrianu Pilařovou z funkce. Shledal ji vinnou tím, že jako opatrovnice svého hendikepovaného příbuzného porušovala své povinnosti důsledně a nezávisle hájit jeho práva a zájmy.

Kárného provinění se soudkyně nedopustila při výkonu své soudcovské funkce, ale ve svém soukromém občanském životě. Tím šlo o případ ojedinělý. Kárný soud nicméně dospěl k závěru, že soudkyně porušila svou zákonnou povinnost zdržet se v občanském životě všeho, co by mohlo ohrozit důvěru veřejnosti v nezávislé, nestranné a spravedlivé rozhodování soudů. Porušila tak i soudcovskou etiku. Soudce se totiž musí za všech okolností i mimo výkon funkce ve svém občanském životě chovat tak, aby nesnižoval vážnost soudcovského stavu. Má nejen projevovat úctu k právu a chovat se v souladu s ním, ale též se vyvarovat i jen zdání, že svým nevhodným chováním právo nerespektuje či porušuje. Musí se vyhnout jednání, které by ohrozilo nebo i jen mohlo ohrozit jeho bezúhonnost, a tím i důvěru veřejnosti v celý soudcovský stav. „Důvěra veřejnosti v justici se totiž buduje pracně a dlouho, zatímco selhání jednotlivého soudce ji může snadno a rychle zničit.“, upozornil předseda kárného senátu Tomáš Langášek.

Kárný senát v rozhodnutí zdůraznil, že ujme-li se dobrovolně funkce opatrovníka soudce, očekává od něj veřejnost oprávněně, že své povinnosti opatrovníka bude plnit vzorně, takřka učebnicově. Tím spíš, jde-li o soudce působícího v opatrovnické nebo příbuzné agendě, jakou byla i soudkyně Pilařová. „Kdo jiný by měl lépe chápat účel opatrovnictví a znát povinnosti, které to obnáší?“

Soudkyně však oproti těmto očekáváním poskytla velmi špatný příklad toho, jak opatrovnictví vypadat nemá, bez ohledu na to, že tvrdila, že opatrovanec a širší rodina se vším souhlasili. Vyvolala objektivní zjevný střet zájmů mezi zájmem svým a zájmem osoby, jejíž práva a zájmy měla důsledně a nezávisle hájit a prosazovat, tento střet zájmů udržovala a využila k tomu, že rozmnožila svůj vlastní majetek na jeho úkor.

[celý článek](#)

ÚSTAVNÍ SOUD K CENOVÉ REGULACI FVE

Cenová regulace vůči fotovoltaickým elektrárnám musí být nastavena tak, aby bylo dosaženo zákonných záruk návratnosti investice a přiměřeného zisku.

Skupina senátorů (navrhovatelka) podala k Ústavnímu soudu návrh na zrušení řádku č. 509 cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu z roku 2021 (č. 6/2021), kterým se stanovuje podpora pro podporované zdroje energie. Pro výrobu elektřiny využitím slunečního záření u fotovoltaických elektráren uvedených do provozu během roku 2011 stanovilo cenové rozhodnutí výkupní cenu ve výši 6 838 Kč za megawatthodinu a zelený bonus ve výši 5 568 Kč za megawatthodinu. Toto cenové rozhodnutí bylo posléze zrušeno, proto se navrhovatelka nově domáhala zrušení řádku č. 509 cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu z roku 2022 (č. 11/2022), které s účinností od 1. 1. 2023 upravuje pro aktuální rok tutéž problematiku. Došlo pouze k úpravě výše výkupní ceny a zeleného bonusu. Výkupní cena tak nově činí 6 975 Kč za megawatthodinu a zelený bonus 3 101 Kč.

Navrhovatelka argumentovala především tím, že stanovené ceny jsou příliš nízké a nezaručují návratnost investic a přiměřený zisk.

Plénum Ústavního soudu (soudce zpravodaj Radovan Suchánek) návrh skupiny senátorů zamítlo. Řízení týkající se původního (zrušeného) rozhodnutí Energetického regulačního úřadu z roku 2021 pak zastavilo.

Cenovým rozhodnutím Energetického regulačního úřadu se stanovují výkupní ceny a zelené bonusy podle podporovaného druhu energie, roku uvedení výroby do provozu a jejím instalovaném výkonu. Jde přitom o podzákonný právní předpis. Ústavní soud by zasáhl a zrušil tento právní předpis například tehdy, pokud by Energetický regulační úřad neměl pravomoc cenové rozhodnutí vydat, pokud by při jeho vydání překročil meze zákonného zmocnění nebo pokud by samotná úprava cenového předpisu byla nezákonná nebo protiústavní. To se však v tomto případě nestalo.

Vydání cenového rozhodnutí mělo jednoznačný právní základ v energetickém zákoně a v zákoně o podpoře využívání obnovitelných zdrojů.

[celý článek](#)

ROZHOVOR

HANA TREUTLEROVÁ

V redakci máme mnoho zajímavých tváří, a proto jsme se rozhodli první z nich vyzpovídat. Mgr. Hana Treutlerová působí jako advokátka v advokátní kanceláři Aegis Law a ve své praxi se věnuje zejména litigacím a insolvencím. Vedle toho se ráda věnuje neziskovým aktivitám a působí také jako redaktorka Právního prostoru. S Hankou jsme si povídaly nejen o společenské odpovědnosti a o akcích, za kterými stojí, ale také například o tom, jestli je empatie pro advokáty přínosem nebo překážkou.

Vedle toho, že působíš jako advokátka, se hodně angažuješ i v oblasti neziskové sféry. Každý rok pořádáš charitativní akce, minulý rok to byl dětský bazárek, letos jsi spolupořádala charitativní jarmark. Co tě k těmto aktivitám přivedlo?

Výchova. A především jeden z mých vzorů – moje maminka. Je to žena, která má neskutečnou empatii pro druhé. Nevyhnutelně si tak něco z toho převeztete. Od mala jsem vnímala, že se máme relativně dobře. Že ne všichni jsou na tom jako my. A začnete chtít, aby to bylo jinak, aby se i ti ostatní měli alespoň zčásti tak dobře, jako vy. A nemluvím jen o materiální stránce. Jako svůj první větší osobní projekt vnímám několikaměsíční stáž v Indonésii, kam jsem odjela před nástupem na vysokou učít děti angličtinu a přibližovat jim naši kulturu. O pár let později to byla čtvrtletní stáž u Stále mise České republiky u OSN v New Yorku. To sice nebylo neziskové v tom pravém slova smyslu, ale pocit toho, že přispíváte k něčemu správnému a ovlivňujete dění dobrým směrem, jsem určitě měla.

Není empatie v advokacii naopak na škodu?

Je pravda, že v životě jsem zažila chvíle, kdy jsem si říkala, že by bylo fajn jí mít o něco méně. Ale naučila

pokračování na straně 3

NOVELA NAŘÍZENÍ STANOVÍCÍHO PODMÍNKY OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI

Dne 10. 11. 2023 bylo ve Sbírce zákonů pod č. 330/2023 Sb. publikováno nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů.

Ministerstvo zdravotnictví, které pro vládu návrh této rozsáhlé novely o bezmála pěti desítkách změnových bodů připravilo, k okolnostem jejího zpracování přibližuje, že byla přijata primárně za účelem transpozice evropské směrnice 2022/431, kterou se mění směrnice 2004/37/ES o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí karcinogenům nebo mutagenům při práci. Dalším důvodem pak bylo doplnění jednotek ppm (parts per million – objemový poměr v ml na m3 vzduchu) u chemických činitelů stanovených v příloze č. 2 části A upravující seznam chemických látek a jejich přípustné expoziční limity a nejvyšší přípustné koncentrace či nutná upřesnění textu a další legislativně-technické úpravy.

Změny se konkrétně týkají například hodnocení zátěže teplem, karcinogenů, mutagenů a látek toxických pro reprodukci, pracovních procesů s rizikem chemické karcinogenity či osvětlení vnitřních pracovišť s trvalou prací, venkovních pracovišť bez trvalé práce a venkovních pracovišť

 [Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

 [celý článek](#)

ZMĚNY ZÁKONŮ V SOUVISLOSTI S ELEKTRONIZACÍ VYBRANÝCH AGEND

Dne 7. 12. 2023 byl ve Sbírce zákonů publikován pod č. 346/2023 Sb. zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s elektronizací vybraných agend.

Dochází jím k novelizaci petičního zákona, zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, zákona o základních registrech a zákona o Sbírce zákonů a mezinárodních smluv. Deklarovaným cílem této novely je legislativně vyřešit ve výše zmíněných zákonech určité situace, jež se doposud z hlediska postupující elektronizace veřejné správy jeví jako problematické. Například změny v zákoně o právu petičním mají umožnit, aby technické zhodnocení a rozvoj nástroje pro elektronické sestavování petic mohl nově zabezpečovat, a to i finančně, subjekt odlišný od Ministerstva vnitra.

 [Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

 [celý článek](#)

NOVELA VYHLÁŠKY O PODMÍNKÁCH PŘEDCHÁZENÍ VZNIKU A ŠÍŘENÍ INFEKČNÍCH ONEMOCNĚNÍ

Dne 21. 11. 2023 byla ve Sbírce zákonů publikována pod č. 334/2023 Sb. vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 306/2012 Sb., o podmínkách předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a o hygienických požadavcích na provoz zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče, ve znění vyhlášky č. 244/2017 Sb.

Ministerstvo zdravotnictví k této rozsáhlé novele o bezmála osmi desítkách změnových bodů přibližuje, že byla zpracována v souvislosti s potřebou aktualizovat seznam nemocí, při nichž se nařizuje izolace ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče, a nemocí, jejichž léčení je povinné, v souladu s požadavky aktuální klinické praxe, stejně tak jako s potřebou zpřesnit některé hygienické požadavky na provoz zdravotnických zařízení a zařízení sociálních služeb včetně sjednocení terminologie ohledně zařízení sociálních služeb.

 [Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

 [celý článek](#)

ČLÁNKY

ODVĚTNÉ OPATŘENÍ VE SVĚTLE WHISTLEBLOWINGU

Od nabytí účinnosti zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů, neuplynulo příliš mnoho měsíců a v praxi již můžeme sledovat jedno z prvních oznámení. Ano, jedná se o případ na Ministerstvu spravedlnosti, o kterém v nedávné době informovala česká média. Jedním z hlavních principů zákona je poskytnout ochranu oznamovatelům v pracovněprávních a jiných obdobných vztazích před odvetným opatřením, a aby prostřednictvím negativních kroků vůči těmto oznamovatelům nemohlo docházet k nepřímému postihu těchto osob.

 [číst více na www.pravniprostor.cz](#)

MŮŽE PODVEDENÝ Z MANŽELŮ POŽADOVAT „ODŠKODNÉ ZA NEVĚRU“?

Nevěra je jedním z nejcitlivějších témat v partnerských vztazích a mnohdy má zničující dopady na zúčastněné strany. Otázka týkající se odškodného za nevěru se v mnoha právních řádech stává středem pozornosti, a to především proto, že často nastává spor o to, jestli by nevěra vůbec měla mít právní důsledky. Ani u nás není pochyb o tom, že nevěra určité právní důsledky má. Konkrétně může mít důsledky při rozhodování o vypořádání společného jmění manželů, popř. při rozhodování o výživném.

 [číst více na www.pravniprostor.cz](#)

DALŠÍ NOVELA ZÁKONA O LÉČIVĚCH

V Poslanecké sněmovně ČR je v současnosti projednáván vládní návrh zákona, kterým má dojít k další změně zákona o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech), ve znění pozdějších předpisů. V dnešním článku se společně podíváme na to, jakých oblastí zákona o léčivech se novela dotýká a jaké základní změny přináší. Je potřeba připomenout, že do samotného znění zákona o léčivech může být v konečném důsledku promítnuta jiná podoba níže uvedeného.

 [číst více na www.pravniprostor.cz](#)

ROZHOVOR

...
jsem se rozlišovat mezi empatií a citlivostí, resp. přecitlivostí. Empatie je skvělá věc a v advokacii má nejen své místo, ale v mnoha ohledech je i žádoucí. Přecitlivlost nás advokáty může brzdit. Učím se ale pracovat s oběma tak, abych využila to nejlepší z každého.

V praxi se věnujete zejména litigacím. Kdy a jak využíváte empatii v této oblasti?

Při práci s klienty, s protistranou i u soudu. Takže vlastně dennodenně. U klientů mi pomáhá vnímat jejich potřeby. U protistrany analyzuji jejich záměry. A u soudu pracovat s tím, co je pro soudce důležité a jak mu můžu usnadnit pochopit to, co v řízení tvrdíme a chceme. Empatie se vlastně může v litigacích skvěle realizovat a má v nich své nezastupitelné místo.

V rámci advokátní kanceláře, kde působíte, jsi vloni pořádala charitativní bazárek a letos jste na to navázali s další předvánoční akcí. To je opravdu hezká tradice.

Děkuji, to rádi slyšíme! Nechci, aby to znělo jako klišé, ale mám to štěstí, že mi naše kancelář pro tyto aktivity poskytuje prostor. Přijdete s nápadem a můžete ho realizovat. Samozřejmě ale platí, že to nesmí být, lidově řečeno, úplná hloupost. Za mě je důležité si uvědomit, že ať už podporujete kolegy v jakékoli činnosti, je to investice nejen do nich, ale i do kanceláře. Svým způsobem win – win.

Zapojujete se ale i do dalších projektů, například Den pro školu. Dá se to s prací v advokátní kanceláři časově vůbec zvládat?

Jsem nekompromisním zastáncem toho, že kdo chce, čas si najde. A to samé platí opačně. Takže za mě určitě dá. Samozřejmě, že velkou roli hraje to, pokud vám to kancelář umožní. Ale možná ještě větší hraje motivace, tak jako to bylo u mě.

[celý článek](#)

Mgr. et Mgr. Zuzana Cholastová | šéfredaktorka

Mějte zákony, právní předpisy i vzory smluv vždy po ruce.

VÍCE INFORMACÍ

PRÁVNÍ PROSTOR

SLEDUJTE NÁS A BUĎTE V OBRAZE!

 [pravni prostor.cz](#)

 [Právní prostor.cz](#)

 [Právní prostor.cz](#)

 [Právní prostor.cz](#)